

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Horisori neretrânse nu se
primesc.
Manuscrisuri nu se retrimit.
I a s e r a t e
se primesc la Administrațiunea
Brașov și la următoarele
BIBLIOTECI DE ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukes Nachf.,
Ruz. Angenfeld & Emmerle Les-
nor, Heinrich Schalek, A. Op-
peli Nachf., Anton Oppelik.
In Budapesta la A. V. Göiber-
ger, Ekstein Bornat, Iuliu Le-
opold (VII Erszébet-körút).
Prețul inserțiilor: o serie
garantată pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicații
mai dese după tarif și învo-
ială. — RECLAME pe pagina
6-a o serie 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXII.

Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungarie:
Pe un an 24 cor., n. șese luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se printră în toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectorilor.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare
Târgului Nr. 30, etajul
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un exemplar
plăz 10 bani. — Atât abon-
mentele, cât și inserțiile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 35.

Brașov, Duminecă 15 (28) Februarie

1909.

Kossuth asupra situației.

In fine și-a spus cuvântul Fran-
cisc Kossuth asupra audienței sale
și asupra situației. Mergând în
mijlocul aderenților săi din clubul
independist, cu oarecare cere-
monie și aplomb, cum le place politi-
cianilor unguri să le insceneze toate,
el a spus ce a avut de spus. După
patru luni de absență în urma boala-
lei sale el a vizitat Joi pentru prima
oară clubul partidului independist. Din
acest incident se adunase mai toți
membrii clubului în frunte cu preșe-
dintele camerei Justh. Aici Francisc
Kossuth fu îmbrățișat și încunjurat
de membrii partidului. Indată se des-
fășură o conversație mai lungă între
Kossuth și aceștia, care a avut unele
momente remarcabile:

„Am fost primit deosebit de gra-
țios din partea monarhului”, — zise
Kossuth, — „care s'a informat des-
pre toate afacerile Ungariei cu bună-
voință neobicinuit de mare. Această
bunăvoință a Monarhului e de tot
folositoare și necesară pentru Ungaria;
așa că nu se poate prețui în destul“.

Aici tonul vorbirii lui Kossuth a
început să devină elegiac. „Nu pot să
mă pronunț asupra destiniilor actu-
ale politice și să dau deslușiri mai
detaillate despre ce s'a vorbit în au-
dientă”, zise el. Una o pot afirma,
că *țara este în ajunul unor grele
lupte*; partidul independent poate fi
convins, că *dacă aceste lupte nu vor
avea un rezultat favorabil, eu nu
voi părăsi postul*. Pe câtă vreme
însă voiu fi ministru, aceasta va fi
un semn că cauza partidului inde-
pendist n'a suferit încă naufragiu“.

Apoi Kossuth a dat-o pe coarda
că „trebuie să fim uniți” — „și cele-
lalte partide ale coaliției e de dorit
să meargă mână în mână cu inde-
pendiștii”. Ear ca să mai îmbărbăteze
pe ai săi, le-a spus că s'a convins,
că *aversiunea ce o avea monarhul*

contra partidului a dispărut cu totul.
Aceasta partidul independist *trebuie
să o onoreze prin aceea că va eli-
mina din programul său tot ce nu
poate fi dus în îndeplinire*. C'un cu-
vânt partidul independist trebuie să
devină partid apt de guvernământ.
In cele din urmă — adause — nici
că se poate pretinde dela monarhul
ca să devină aderențul partidului dela
1848.

A mai repetat, că situația e
foarte ascuțită dar nu este încă cauză
de a despera. E deja mult că de sus
nu se pune nici o pedecă în calea
progresului „națiunii”. In fine Ko-
suth a întrebuit o floșculă, zi-
când că s'a prezentat la palat nu nu-
mai ca șef al partidului independist
și ca ministru, ci și ca reprezentant
al ideii independenței, cu care să fi
început a se familiariza monarhul,
după ce Kossuth și-a dat silința să-l
convingă că această idee nu e con-
trară intereselor dinastiei.

Sara la banchet Kossuth a fost
sărbătorit și Holló l'a salutat în nu-
mele partidului. Răspunzând într'un
toast Kossuth a vorbit aici mai mult
despre banca independentă, spunând
că cauza ei ar fi fost dinainte pier-
dută, dacă nu ar fi intervenit el cu
toată energia în favorul ei. Trei greu-
tăți capitale a întâmpinat. Cea din-
tâiu a fost până ce guvernul s'a pu-
tut înțelege puindu-se pe o bază uni-
tară (baza aceasta este „banca inde-
pendentă de cartel”). A doua greu-
tate, zise, asemenea s'a delăturat; dacă
ea ar mai exista, n'ar putea fi în-
vinsă. Aici a făcut aluziune la rezis-
tența monarhului contra băncii de
cartel, care rezistență să fi încetat
acum. A treia piedecă stă încă în pi-
cioare, și ea e foarte mare și o for-
mează pozițiunea, ce o ia Austria, și
cu care va avea să lupte guvernul
ungar.

„Să luptăm cu perseveranță și
cu speranță”, zice Kossuth, „dar să

ne pregătim și la aceea, că eventual
vom putea suferi un dezastru (Voci:
asta-i cu neputință!) Repet, că avem
să luptăm cu mari greutate, nu tre-
buie să ne descurajăm însă nici atunci,
când am fi respinși, și eu am incre-
derea că și atunci nouă din zece părți
ale poporațiunii țării vor merge cu noi“.

Asta-i marea întrebare a zilei.
Ori cât s'ar acomoda independiștii
față cu cercurile de sus, puțin le
va folosi; ei trebuie să se acomodeze
și în jos față cu poporul și nu nu-
mai față cu poporul de pe pusele
Ungariei ațâțat, zăpăcit și fanatizat
de ei, ci față cu poporațiunea între-
gei țări, cu care nu se mai poate
tracta ca înainte de 1848, și cum s'a
tractat până acuma, căci a sunat și
pentru ea clopotul veacului vestitor
de libertate și de dreptate.

Cu declarațiunile deputatului sârb-ra-
dical Manojlović, făcute în ședința de
Miercuri a dietei, se ocupă la loc de frunte
în numărul său de ieri și ziarul »Sieben-
bürgisch Deutsches Tageblatt« scriind între
alte următoarele: »Chiar și cel mai ne-
preocupat om trebuie să recunoască, că
atitudinea Sârbilor-radicali a fost necorectă
din punct de vedere al solidarității parti-
dului. In zadar se provoacă Manojlović
în vorbirea sa la faptul, că în destina de
drept public, între cari are să se numere
și destina armatei, deputații naționaliști
au mână liberă... Vorbirea sa, care primește
un deosebit colorit prin împrejurarea, în
care a fost ținută, este de atare, încât ur-
marea logică nu poate fi alta, decât aceea
spusă de dep. Bozoky, care a luat cuvân-
tul după Manojlović, că *adecă Sârbii-ra-
dicali nu pot face parte din clubul na-
ționalităților*“.

Din purtarea dep. Manojlović »S. D.
Tageblatt« trage concluziunea, că solidarita-
tea și unitatea în clubul naționalităților
se prezintă într'o lumină foarte slabă și
că cea mai mare slăbiciune nu zace în nu-
mărul mic al membrilor clubului ci în
lipsa unității atitudinii membrilor săi. De
încheiere »S. D. T.« trage din situația clubu-
lui naționalist și concluziuni pentru po-
litica sâsească și re'evă cu oarecare sa-
tisfacție, că ideea unei atașări a Sașilor la

clubul naționalist are astăzi între Sași nu-
mai foarte puțini aderenți.

Viața politică în Maramureș.

I.

Viața publică românească din Mara-
mureș poate fi exemplu plin de învățături
atât pentru guvern, cât și pentru obștea
românească. Mai ales *celelalte ținuturi ale
pământului românesc pot învăța din pre-
zentul patriei lui Dragoș cum se ajunge
— vorba lui Apponyi — pe potârniș
în sus*“.

De câte-ori se încearcă cei ce nu ne
vreau binele să furișeze »calul Troian« în
casa noastră, să bată cuiul strein în păre-
tele sanctuarului nostru, — mie mi-se pare
că copiază tactica lui Lonyay și Rosner,
care a dat rezultatele splendide din Mara-
mureș.

Și cu tot dreptul mă convinge halul
de demoralizare, lăncezire și renunțare la
bunurile sufletului românesc în care a
ajuns Maramureșul voinic și cutezător odi-
nioară și că ticăloșia vieții sale publice
curaj și îndemn însuflă năzuințelor po-
trivnice.

Era odată, parcă era în poveste, un
popor mândru, demn, a cărui fapte »hi-
reșe« (vestite) purtau departe în lumea
largă și împrăștiată povestea vredniciei
sale, cari pe vremuri străluciau ca dovadă
vie, iar astăzi o poartă în »Diplomele«, de
pe cari Dr. Iancu Mihalyi a șters praful
uitării, ca să îndemne și încurajeze.

In trecutul nu așa îndepărtat, la 1867
vorbia Gavril Mihalyi despre frații săi ar-
deleni, despre solidaritatea noastră de rasă
și culturală în dieta din Budapesta, respi-
cat cum nu cutezase să vorbească Emanuil
Gozsdu, care se încerca să scuze absența
Ardelenilor dela dietă.

Iosif Manu a deschis dramul neum-
blat al »moderației« și a dat semnalul să
fim »politicoși«. In 1867 e »strohmanc«-ul
(omul de pace) al guvernului. Vorbirea sa
ținută în camera magnaților la 1867 con-
tra Românilor radicali, cari pretindeau in-
dependența Ardealului, parcă era coman-
dată de Ungurime, ca să aibă răsunet în
Viena. A fost mult aplaudat. Afară de
aplaude a strâns și câte-va sute florini
»milă«, destul de sgârșită, milă dela așa
bogați prietini pentru »Asociațiunea pen-
tru cultura poporului român din Mara-
mureș«. Știa să tragă folos pentru neamul

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Note de drum.

Trecerea graniței. Spre Târgu-Jiu.

Prin ploaia mărunță ce se cerne me-
reu, străbatem ulițele strâmte și întune-
coase ale Vulcanului. Rar se strecoară
câte-o umbră de om prin afundături. Ici
colo câte un felinar își tremură lumina
prin întunerecul ce se lasă greu deasupra
munților.

De amândouă părțile drumului ca-
sele finanțelor și geandarmilor de graniță
stau posomorâte și numai câte un ochiu
roșu lucește sfios în drum. Câinii de pază
ne simt urma și latră înspăimântător în
tăcerea acestor meleaguri. Prin mijlocul
drumului, nerăbdători de a trece peste pri-
mejdie, luțim pasul și unul dintre noi înce-
pe înrânturi de cântece, dar nouă nu ne
venia de cântat, stam cu ochii țântă la fe-
linarele înșiruite pe drumul pietros și din
fie-care unghet neluminat așteptam arăta-
rea deochiaților.

Cele din urmă case și iată-nescăpați
deocamdată de grija pasportului. Pe o
cărărușe lăaturalnică ne îndreptăm spre o

pădurice din țală. Trebuia să așteptăm un
prietin din România, care ne ieșise în cale
la Vulcan, și care era bun prietin cu toți
slujbașii dela vamă. Stam culcați pe iarba
udă; nimeni nu îndrăznia să vorbiască.

Așteptarea e lungă. Inzadar ne tru-
diam să deslușim semnul pe care trebuia
să ni-l facă cu felinarul său, nu vedeam
nimic. Țărâia încet, luminile dela gările
căturate pe vârful stâncilor prăpăstioase
păreau tot atâtea focuri ce se aprind și
ard cu încetul.

O pocnitură de gard se aude la spa-
tele nostru. Morți de jumătate ne întoar-
cem capul. O umbră se apropia încet,
mulțime de gânduri îmi treceau prin cap.
Imi și făcusem socoteala: ne leagă și ne
închide. Când colu un țaran de ai noștri
ne dă bună seara și trece mai departe.

Intr'un târziu un cântec s'aude ca o
adiere, apoi o lumină orbitoară se ridică
în sus și în jos, pretinul se apropia. Ni se
luase piatra de moară de pe plept. Pretin-
ul chiuu una când ne văzu și cum era în
vole bună: »Ce mă, v'a fost frică? De pe
partea ăstora puteți trece în tot minutul
Ehei, unu e Costică săracul, când viu în
Vulcan nu m'ar lăsa finanții cu anul. Și
cântecul urma încet:

Foaie verde trei lalale
Cine n'are dor pe vale,
Nu știu luna când răsare
Și noaptea cât îi de mare.
Cine n'are ibovnică
I se pare noaptea mică
Și plapoma ușurică.

Frontiera e departe. Șease ceasuri
dela Vulcan și de acolo încă două până la
Buliga. Drumul e greu, luneci la fiecare
pas și ploaia udase bine pelerinele. Fagi
bătrâni răsturnați în cale, frânturi de
stânci, noroiu, dar tot voie bună, care
creștea într'una la gândul că dimineață
puteam fi la frații de peste munți. Focuri
răzlete, țarle de oi întâlnim în tot decur-
sul drumului.

»Straja« ultimul pisc și suntem la
frontieră. Vântul suflă cu putere, gata să
ne iee de pe picioare. Printre frânturi de
nori cornul de lună părea o vedenie.

Buliga, punct vamal așezat la 1300
m. înălțime. Satele județului Gorj presă-
rate la poalele munților abia se zăresc din
ceafa fumurie ce plutește asupra lor. Gră-
nițerii, oameni aleși pe sprânceană, gata să
înfrunte toate primejdiiile, mai ales în tim-
pul iernii.

Spre Târgu-Jiu cel dintâiu sat est
Schela. In Gorj țărani sunt moșneni. Au
pădurile și pășunea lor. Sunt bunii gospo-
dari. Portul este dintre cele mai pitorești.
se îmbracă exclusiv cu haine lucrate în
casă. Fetele sunt voinice și par și mai
frumoase în hainele făcute de ele. Dinain-
tea caselor, porțile sculptate au atras aten-
ția tuturor. Unele din aceste porți au fost
expuse la București în muzeu.

Târgu-Jiului scaldat în lumină ră-
sare deodată. Jiul se sbate între țărături
rostogolind bolovani și stânci. Podul Fer-
dinand cu 5 arcuri e cel dintâi care ne
atrage priviriile. Căii ostenseră și acum
înaintau în buestru printre mulțimea de
curioși nededați cu prea mulți oaspeți.

O noapte în Târgu-Jiu la un birt
economic. Cei trei tovarăși stăm cu lu-
mina aprinsă noaptea întreagă după șapte
ceasuri de călătorie. Cele dintâi ploșnițe.

Întâiași-dată ne aflăm în orașul ro-
mânesc, așezat lângă Jiu cu munții vi-
neții în ceață. In toate părțile vorbă ro-
mânească, firme și nume românești. In
piață este catedrala zidită în stilul biseri-
celor orientale. Spre răsărit se înalță sta-
tua liberatorului Munteniei dela 1821, Tu-
dor Vladimirescu, un monument pe o în-
grămădire de pietri. Parcă-l vezi pe vi-

sunt gata să plece în Serbia. Printre ei sunt mulți sub-oficieri, cari au servit în campania din Manciuria.

— Cercul femeilor »Kolo-sestara« din Belgrad a primit o scrisoare dela cercul din Cetinje, care poartă același nume, făcând cunoscut că principesa de Muntenegru a primit o scrisoare dela fiica sa Elena, regina Italiei. Prin acea scrisoare, regina Italiei spune, că Muntenegru trebuie să nădăjduiască dela dânsa și dela poporul italian tot sprijinul necesar. La sfârșit, regina Elena scrie: »Fiți cu toți convinși, că din momentul în care patria mea și frații mei vor fi nimiciviți, nu voi mai purta coroana de regină a Italiei nici o secundă. Totuși să sperăm că lucrurile nu vor ajunge aici.

— Corespondentul ziarului »Le Matin« a avut ieri o convorbire cu noul președinte de consiliu din Belgrad, care i-a spus că Serbia trebuie să stăruiască și să i-se promită posibilitatea unei comunicații directe cu marea. Această condițiune este pentru Serbia o chestiune de viață. Actualul guvern, care trebuie să se afle în deplină înțelegere cu parlamentul și cu poporul, va căuta să-și prezinte doleanțele lui.

Alegerea dela Oravița.

Nu mai trei zile ne mai despart de alegerea din Oravița, fixată pe ziua de Marți, 2 Martie s. n. Cu cât se apropie termenul alegerii, cu atât mare devine numărul nelegiuirilor puse la cale de agenții candidatului Siegescu sub ochii și scutul solgăbriilor și gendarmilor. Dela bătaii amende și amenințări corteșii lui Siegescu, simțind că-și perd terenul de sub picioare, au treut la provocări directe. La scandaluri publice cu ajutorul unor cete de bețivi ordinari. Iată ce raportează în privința aceasta »Drapelul«:

Adunările de Miercuri nu au mai decurs așa neted. Organele administrative au încercat să producă și menageze tulburări.

Inceputul s'a făcut în Cărnecia, dar culmea s'a ajuns în Jitiu, unde a provocat notarul Petruț în fruntea primăriei și în fața ajutorului de pretor Kardhordo, un scandal nemai pomenit, încât despre decursul adunării nu mai putea fi vorba.

Dar să ținem rândul.

Deja în Cărnecia s'au prezentat bande de bălăuși beți la adunare, întrerupând neconținut pe vorbitori, încercând a-i insulta.

Dar trezvia majorității a suprimat scandalul, așa că adunarea a putut decurge până la sfârșit, rostindu-se toate discursurile.

Oamenii erau din cale afară mahniti. Dar n'aveau ce face, căci scandalagii erau sub scutul jandarmilor. După adunare au venit mai mulți fruntași la candidatul nostru să-l roage de iertare. Te prindea mila văzând pe acești oameni onești, cât de mahniti erau în sufletul lor de rușinea ce le-a adus-o pe cap scandalul unor bețivi simbriași, puși anume la cale ca să provoace scandal.

La Jitiu a fost apoi culmea.

Aici au ieșit notarul Petruț cu primarul Ogurin și membrii antistiei în fruntea unei cete de bețivi în calea candidatului, vociferând și insultând în gura mare, strigând că aici nu au ce căuta. Ai noștri au răspuns să-și caute de drum, căci dacă nu le place, n'au decât să nu vină la adunare. Dar notarul Petruț nu se lăsa. Strigă la oameni să sară la deputați și să-i bată. Pe protopopul Alex. Popovici l'au și prins de piept. Notarul asmuțea îndosebi în contra deputatului Dr. Stefan Petrovici. Dar cetele bete n'au cutezat să se atingă de deputatul nostru. Era un scandal grozav.

Deputații au cerut dela pretorele Kardhordo, care era de față, să aresteze pe notarul, care instigează mulțimea amețită de beuturi spirituoase. Acesta însă a răspuns, că notarul Petruț nu este aici ca notar, ci ca alegător și în calitatea aceasta este liber a-și manifesta convingerea cetățenească. Era evident că scandalul înscenat de notar a fost pe placul d-lui pretore.

Intre asemenea împrejurări nici vorba n'a mai putut fi de ținerea adunării. Spiritele erau prea agitate, decât ca fără primejdia unei vărsări de sânge — pe care ai noștri voiau să o evite cu orice preț — să se poată ține adunarea. S'a dat imediat protest la ministru internelor, la prim comitele și vicecomitele comitatului Caraș-Severin.

După aceste scene revoltătoare a fost o adevărată revelație sufletească adu-

narea de ieri după masa ținută la Tivănușul mic. Cu mic cu mare au ieșit sătenii întru întâmpinarea candidatului și a suitei sale.

Decursul adunării a fost impozant. Momentul culminant a fost, că la adunare au venit ambii preoți români, atât cel unit cât și cel gr. or., precum și învățătorii de ambele confesiuni. Toți aceștia au declarat, că nu-și părăsesc poporul, îndreptându-și paștele și cenducerii lor. În butul tuturor primejdiiilor vor rămânea credincioși steagului partidului național român.

Declarațiile aceste bărbătești au făcut o impresiune adâncă.

Precum ni-se scrie, pe lângă deputații deja prezenți în cercul Oraviței au mai sosit în decursul zilei de ieri d-nii Dr. Mihali și Dr. I. Maniu. Deasemenea au plecat ieri din Lugoj mai mulți fruntași români, cari vor sta între alegătorii oravițeni până după terminarea alegerii.

STIRILE ZILEI.

— 13 Februarie v.

Conferență publică. D-l prof. Tit Liviu Blaga va ținea mâne, Duminecă, la oarele 6 seara în sala cea mare a gimnaziului român o conferență despre »Viața în Univers«.

Alegeri sinodale. Pe mâne este convocat sinodul parohial al bisericii Sf. Nicolae pentru alegerea a trei membrii în sinodul protopopesc al tractului Brașov.

— Tot mâne se va întruni colegiul mirenesc de scrutinii sub presiuni d-lui adv. I. Lengeru, pentru constatarea și validarea alegerilor de deputați în sinodul arhidiecezan din Sibiu, cari s'au efectuat Dumineca trecută în comunele aparținătoare tractului Brașov.

— Mâne se va face la biserica din Brașovul-vechiu alegerea noului comitet, parohial.

Convorbire cu d-na Dr. Aurel Vlad. Corespondentul »Universului« a vizitat, la locuința sa din Budapesta pe deputatul român Dr. Aurel Vlad, spre a convorbi cu acesta și cu d-na Vlad asupra condamnării ei de azi de către Curia reg. Vlad a amintit că dânsul, ca reprezentant legal al soției sale, nici n'a fost anunțat măcar despre pertractarea de azi a procesului după cum cere procedura penală. Faptul acesta însă n'are importanță, căci prezența sa la proces n'ar fi adus nici o schimbare în mersul lucrurilor, condamnarea fiind de mai înainte sigură. Soția d-rului Vlad, în vârstă de 21 de ani, e o Româncă de o frumusețe tipică, cu părul negru, ochii negri și expresivii și fața oacheșe. Ea se arată foarte liniștită și nu se teme de pedeapsa ce o așteaptă. Această pedeapsă, a declarat d-na Vlad, va aduce o schimbare fundamentală în viața ei, schimbare care însă nu-i displace. D-na Vlad zice că ea n'a fost înțeleasă și că a fost acuzată pe nedrept. Ea n'a demonstrat nici contra statului maghiar nici contra limbii maghiare, ci a făcut numai oarecari observații de ordin pedagogic. Afară de asta, incidentul nu s'a petrecut la un examen, ci la o serbare școlară. Curtea o condamnat-o pe baza depozitiilor martorilor, cari n'au înțeles observațiile ei. D-na Vlad pare curajoasă, își exprimă numai părerea de rău că va trebui să fie despărțită de soțul și de cei doi copii ai săi.

Comitet filial al Societății teatrale în Bozovici. În calea sa prin Bănat, a dat d-l A. P. Bănuțiu la Bozovici de teren roditor, fondându-se îndată un comitet filial. S'a ales cu aclamațiune de president d-l avocat și director de bancă Iuliu Novac, secretar I. Brânzeiu paroh în Bozovici, casar Ilie Ruva casar de bancă și 17 membrii în comitet.

Pentru masa studenților români din Brașov s'au mai făcut următoarele contribuții:

Dela »Zărândeana« din Boița 20 cor., dela »Mureșanul« din Maria-Radna, 30 cor. și »Grănițerul« din Dobra 30 cor.

Cu lista de colectă Nr. 89, (colectant Coriol. Hertioga, cl. VII g.): Dum. Pulca 1 cor., I. Popa, 1 cor., Dim. Moldovan, protopop 1 cor., Ilie Ioanoviciu 1 cor., Ioan Hertioga 2 cor., Gh. Cociș 1 cor. Cu totul 7 cor.

Primească generoșii donatori sincerele noastre mulțămite. — Direcțiunea școalelor medii gr. or. rom. din Brașov.

Concurs pentru catedra limbii române la universitatea din Budapesta. Ministrul cultelor și al instrucțiunii publice

publică concurs pentru îndeplinirea catedrei de limba română la universitatea din Budapesta, rămasă vacantă în urma retragerii în pensiuine a profesorului Ioan Cloacan. Leafa noului profesor (dacă va fi numit titular) e de 6000 de cor. și 1600 cor. bani de chirie.

Chilulele în trenul accelerat. În noaptea de Duminecă conductorului trenului accelerat Budapesta—Berlin i s'a părut că geamantanele unui pasager au forma lădițelor în cari se transportă cartușe; pe lângă aceea geamantanele erau foarte grele în raport cu mărimea lor. Conductorul rugă pe pasager, în caz că are cartușe în cofere, să le depună la proxima stațiune. Streinul, legitimându-se cu acte franceze ca curier al curții germane, Banza, nu voia să știe de așa ceva. Conductorul însă insistă mereu și în Lipotvár geamantanele fură descuiate de un lăcătuș. În loc de documente, ele conțineau gloanțe de tun și cartușe. Banza fu arestat în Zsolna și în contra lui s'a pornit cercetare. Rezultatul se ține secret. Se crede că Banza e un agent sârb, care voia să comande în Germania arme și munițiuni pentru Serbia.

Un Matuzalem român. În comuna Almaș din comitatul Bihorului a încetat din viață sfârșindu-se lin ca o luminare Românul Dimitrie Dan în etate de 110 ani. Toată viața a dus-o Românul în sărăcie, dar pururea îndestulat cu soartea sa. Odihnească în pace.

Un accident al președintelui Senatului român. D. general Budișteanu, președintele Senatului român, a suferit un grav accident. Joi seara, pe la oarele 7 pe când d-sa părăsea clubul regal, din Calea Victoriei, a făcut un pas greșit pe scări și căzând cu putere și-a fracturat piciorul stâng și o coastă. A fost imediat chemat d-l Dr. Leonte care a dat primele ajutoare d-lui general Budișteanu.

Condamnarea lui Gorki. Guvernul rusesc a condamnat la închisoare pe scriitorul Gorki, care trăiește în Italia. Pricina e noua lui operă »Mama« și »Mărturisirile mele«. În una se vizează guvernul și puterea executivă în cealaltă decăderea bisericii.

Un accident al vaporului »Impărăteasa Augusta Victoria«. Referitor la accidentul din Hamburg al vaporului »Impărăteasa Augusta Victoria« se comunică că cu ocazia ridicării pontonului au căzut în apă 30 persoane, dintre cari 10 s'au înecat.

Telefonul în Turcia. Ziarul »Politische Correspondenz« află că s'a introdus telefonul în toată Macedonia, de-ocamdată numai pentru uzul autorităților, mai târziu și pentru particulari, deoarece sunt foarte multe cereri.

Miscarea feministă în Anglia. Cu ocazia manifestațiilor din urmă ale sufragetelor engleze înaintea parlamentului din Londra, au fost arestate între altele și următoarele femei, cari au rude ilustre: fiica lui Lytton, fost vice-rege al Indiilor engleze, nepoata lui Bulwer-Lytton, celebru romancier englez, două nepoate ale lui Brandford și Peel, bărbați de stat ai Angliei, miss Salomen, fiica fostului ministru din Colonia Cap a Africii de Sud și altele. 22 din sufragetele arestate, au fost condamnate la închisoare de una până la două luni.

Un candidat de avocat cu praxă bună află, pe lângă condițiuni favorabile aplicare momentană în cancelaria avocatului Dr. Alexandru Morariu din Elisabetopol (Erzsébetváros.)

La tipografia noastră se primește imediat un băiat ca elev în tipografie. Să aibă cel puțin 2 clase gimnaziale sau reale și să fie cu purtare bună.

O doftorie de casă răspândită. Căutarea continuă după spiritul (Franzbrantwein) și sarea lui Moll, dovedește că întrebuințarea lor, ca frițiune alinătoare de dureri, reumatice are efect bun. — Sticla 2 cor.

Se trimite zilnic cu rambursă postală de liferantul curții c. și r. A. Moll, Viena Tuchlauben 9. În depozitele din provincie să se ceară expres preparatul Moll provăzută cu marca de scut și subscriere. — (4)

ULTIME ȘTIRI.

Budapesta, 27 Febr. Ziarul »A Nap« primește din Stolacz (granița Muntenegrului) știrea că zilele trecute o patrulă austriacă s'a ciocnit cu

o bandă muntenegrină. Dintre muntenegreni au căzut 16 oameni, iar 40 au fost prinși. Dintre soldații austro-ungari au căzut 4 iar 16 au fost răniți.

Viena, 27 Febr. În toată Stiria s'au simțit puternice cutremure de pământ. Locuitorii au fost cuprinși de o groaznică panică. Victime omeștești nu se înregistrează.

Constantinopol, 27 Febr. Acordul austro-turc cu privire la Bosnia și Hertegovina s'a semnat ieri la ora 3 d. a.

Serajevo, 27 Febr. Se anunță că în ultimele zile s'a observat o mare miscare în trupele sârbești la granița râului Drina.

Constantinopol, 27 Febr. După știrile din sursă sârbească sârbii și muntenegrenii prepară o lovitură asupra Sandjacului. Guvernul turcesc a și luat măsurile sale de precauțiune, postând corpul III de armată, spre a preîntâmpina lovitură de surprindere a trupelor sârbo-muntenegrene. Dacă lovitură acestora nu va reuși, atunci trupele austriace vor intra în Serbia.

München, 27 Febr. Toți studenții sârbi, cari studiază la universitatea de aici și cari sunt obligați la serviciul militar, au primit ordin telegrafic ca să plece la regimentele lor.

Petersburg, 27 Febr. Se anunță că guvernul nu urmărește nici un scop războinic cu chemarea rezervelor. În tot cazul de o mobilizare nu poate fi vorba. E adevărat că ofițerii din rezervă și-au legitimat actele lor militare. Aceasta se întâmplă totdeauna în timpuri grele.

Petersburg, 27 Febr. Consiliul de ministrii a hotărât să trimită o notă la Belgrad, prin care vor înștiința pe Serbia că Rusia la nici un caz nu va sprijini pe Serbia în cazul unui războiu.

Belgrad, 27 Febr. Eri seară, studenții au aranjat manifestațiuni patriotice pe la locuințele mai multor miniștri. După aceea au voit să se ducă la legațiunea austriacă, dar au fost împiedecați de jandarmărie. În urmă s'au dus la »Orpheum« unde s'a prezentat o piesă teatrală anti-austriacă. Publicul a insultat tot ce e austriac.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu
Redactor responsabil: Victor Branzeș.

Să capetă pretutindeni

Kalodont

Cremă de dinți indispensabilă
conservă dinți curați, albi și sănătoși.

Copii născuți fără vreme

prin Emulsiunea lui Scott scapă de decadentă, revin earăși la puteri, și tărie normală.

III

de părinți îngrijați a fost plini de de bucurie întoarcerea iute spre bine.

Și în cazul când respinge laptele

Emulsiunea Scott

o ea bucurios și se mistue ușor. (5)

Veritabilă numai cu
marca — pescarul —
ca semn de garanție
a procedurii lui
Scott.

Prețul unei sticle origi-
nale 2 coroane 50 bani.
Se capetă în toate
farmaciile.

„BRAȘOVEANA“, reuniune de păstrare și împrumut în Brașov.

CONVOCARE.

Domnii membri ai Reuniunii de păstrare și împrumut „BRAȘOVEANA“ din Brașov sunt invitați prin aceasta la

a II-a Adunare generală ordinară,

care se va ține amăsurat §. 28 din statute **Duminică în 1/14 Martie 1909** la 2 oare p. m., în localul institutului cu

Ordinea de zi:

1. Raportul Direcțiunii și al comitetului de supraveghiere și stabilirea bilanțului.
2. Decidere asupra modului de împărțire a profitului curat.
3. Votarea taxei de înscriere pe anul 1909.
4. Regulamentele interne prezentate de Direcțiune.
5. Eventuale propuneri.

Conform §. 33 din statute, drept de vot și drept electoral activ poate exercita numai acel membru, care nu e în restanță cu plățile nici unei rate de mize și care și-a luat biletul de votare cel puțin cu 48 de oare înainte din localul Reuniunii și dovedește identitatea în adunarea generală.

Femeile își pot exercita dreptul de vot numai prin plenipotențiați, minorii și cei puși sub epitropie prin reprezentanții lor legali. Plenipotențele au să le depună plenipotențiații la Direcțiune cel puțin cu 24 de oare înainte de adunarea generală.

Plenipotențiat poate fi numai un membru cu drept de vot.

Brașov, la 4 Februarie 1909.

VASILE V. VOINA,
președinte.

Bilanț de încheiere pe 1908.

ACTIVA:		Cor.	f.	PASIVA:		Cor.	f.
Bani per cassa	6933	33	Mize	28687	30		
Cambii escontate	227110	—	Fond de rezervă	929	09		
Lombard	3881	—	Depuneri spre fructificare	152486	60		
Cont-Curent	1197	94	Reescont	45784	—		
Efecte	1528	27	Escont transitoriu	2538	—		
Conturi debitoare	98	34	Dividendă neridicată	60	26		
Mobilier și aranjament	3519	77	Profit curat	5555	74		
Interese de reescont tran- zitoriu	345	12					
Interese restante	232	22					
Remunerațiuni avansate	1200	—					
	246040	99		246040	99		

Contul Profit & Perdere.

DEBIT:		Cor.	f.	CREDIT:		Cor.	f.
Interese-Depuneri	4070	14	Escont	11809	64		
Interese-Reescont	1948	58	Taxe dela membri	1387	—		
Dare erarială etc.	841	94	Provizțiuni și competente Cupoane	1109	04		
Spese:			Tantiemă, diferență	—	82		
Chirie	666	66					
Servitor	510	—					
Diverse	352	36					
Amortizare Mobiliar 10%	391	08					
Profit curat	5555	74					
	14336	50		14336	50		

Brașov, 31 Decembrie 1908.

Arseniu Vlaicu m. p., **Vasile Literat** m. p., **Romulus Dogar** m. p.,
director, cassier, contabil.

Vasile V. Voina m. p., **Dr. Eugeniu Mețianu** m. p.,
președinte, vicepreședinte.

Costi A. Popovici m. p., **Nicolae Ciogu** m. p., **George Chelariu** m. p.,
George Navrea m. p., **Dr. Sterie Stinghe** m. p., **Nicolae Colacea** m. p., **Ilie Saru** m. p.

Revidat și afiat în ordine și în deplină consonanță cu registrele purtate.

Brașov, în 31 Ianuarie 1909.

Dr. Alexandru Străvoiu m. p.,
preș. comit. de supraveghiere.

Aurel Ciortea m. p., **Nicolae P. Stinghe** m. p.,
Nicolae Sulică m. p., **Dumitru N. Căpățînă** m. p.

Aducem la cunoștința On. public,
că prețul apelor minerale și hygie-
nice din depositul nostru din Stra-
da Aței Nr. 6 pe lângă schimbul
imedat al sticlelor este următorul:

Gloria	1 litru 12 fl.	1/2 litru - fl.
Borpatak	" 12 "	" "
Matild	" 16 "	" "
Borhegy	" 16 "	" "
Baross	" 16 "	" "
Eőpatak	" 16 "	" "

La cumpărare de 25 sticle

oferăm **Borvizuri acasă.** — **Apelăm la sprijinul On. pu-**
Societatea pe acții a exploatarii și exportului apelor minerale. (479,1—150.)

Aviz comercianților!

Un mare local de prăvălie, provăzut cu magazine, pivnițe, poduri pentru conservarea mărfurilor, cu quartie comode pentru o familie și pentru personalul de prăvălie, precum și cu carte și grădină, se poate lua în chirie începând cu 1 Maiu 1909, pe mai mulți ani. Localul situat în strada mare din **Blașiu-opid**, e edificiu modern, solid și uscat, fiind ridicat anume pentru comerț în anul 1902/3. De prezent e dat în chirie cu 2330 cor. pe an.

Cei ce ar reflecta la localul amintit mai sus, să se adreseze la rectorul Seminarului teologic din **Blaș** (Balázsfalva) până în 20 Martie st. n. 1909.

Blaș, în 25 Februarie 1909.

Dr. Izidor Marcu,

rectorul seminarului teologic

GEORGE BUCĂ

croitor bărbătesc,
Brașov, Strada Orfanilor Nr. 7.

Confectionează:

Costume moderne.

Fason elegant.

Depozit de
Stofe veritabile englezești.

Cel mai nou deposit de mobile

BRAȘOV, Strada Hirscher 7

(în casele lui **DAMIAN**)

cu prețurile cele mai ieftine.

Solid și elegant lucrate. — Se garantează durabilitatea. — Atelier de tapiser propriu. Lucrări nouă și reparațiuni prompt și culant.

Mașine de cusut

ORIGINALE SINGER

SINGER Co.

mașine de cusut, Soc. pe acții, Brașov, Strada Porții nr. 23.

A se observa marca fabricii înreg străz.

N. GRĂDINAR,

BRAȘOV, Strada neagră Nr. 1.

Recomandă:

Cafea prăjită, Klgr. à Cor. 3-20

" " " " " 4--

" " " " " 4-80

Liqueruri fine, Rum-Jamaica, Iava.

Cuba. Diferite soiuri de Cognac

în buteli și tot felul de mărfuri

de băcănie.

KERTSCH FRIGYES sen.

Agentura pentru mijlocirea de

vânzări de case și pământuri.

BRAȘOV, Strada Neagră Nr. 4.

100 - 2000 jugăre resp. și 3000 de jugăre de

pământ la loc șes (împreună cu edificiile

economice aparținătoare) în apropiere de

calea ferată sunt de dat în arândă pe mai

mulți ani în comitate: Treiscaune, Odor-

heiu, Târnavă-mare, Tuda-Arieș, Arad,

Făgăraș și Cluj

În fiecare zi:

Krennwürstel proaspeți.

Șuncă escelentă.

Costițe de porc fierte și nefierte.

Cele mai fine

Cărnuri afumate (meze-uri)

se capătă la

H. G. ZEIDNER,

Brașov, Strada Hirscher.

WILHELM SCHMIDTS,

Franzelărie fină și de lux.

Brutărie, Vânzare de făină.

Brașov, Str. Aței 3, Str. Hirscher 2.

În fiecare zi se capătă de 3-0 i fran-

sele proaspete, și pâine de casă.

Pâine neagră Graham proaspătă.

Cezonași și Pizmeși proaspeți

în fiecare zi.

La toate expozițiile unda s-au luat parte,

pe odusele mele au fost premiate cu cel din-

tăiu pret. La expoziția din București din

anul 1906 premiat cu medalia de argint.

Prafurile-Seidlitz ale lui MOLL

Veritabile numai dacă fiecare cutiță este provădată cu marca de

apărare a lui **A. MOLL** și cu subscrierea sa.

Prin efectul de leuire durabilă al Prafurilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai coboșe la stomac și pântec, în contra cărceilor și a creței la stomac, constipațiunii cronice, suterinței de ficat, congestiunii de sânge, haemoroidelor și a celor mai diferite bôle femesei a luat acest medicament de casă o răscundire, ce creșce meru de mai multe decenii încoco. — Prețul unei cutii originale sigilate Corone 2 — Fabrilcații e se vor urmări pe cale judecătorească.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabil numai dacă fiecare sticlă este provădată cu marca

de scutire și cu plumbul lui **A. Moll**

Franzbranntwein-ul și sarea este foarte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin trus (frotat), alina durerile de soldină și reumatism și a altor urmări de recă. —

Prețul unei cutii originale plumbate cor. 2.—

Săpun de copii a lui Moll.

Cel mai fin săpun de copii și Dame, fabricat după metoda cel mai nou, pentru cultivarea rațională a pielii, cu deosebire pentru copii și adulți. — Prețul unei bucăți cor. — 40 h.

Cinet bucăți cor. 1.80

— Fiecare bucstă de săpun, pentru copii este provădată cu marca de apărare **A. Moll**. —

Trimiterea principală prin **Farmacistul A. MOLL** Wien, I. Tuchlauben 9

c. și reg. turnisor al curții imperiale.

— Comande din provincie se efectuează dilnic prin rambursă postată —

La deposite se se cerra anumit preparatele provădate cu iscălitura și marca de apărare a lui **A. MOLL**.

Deposite în Brașov: la donii farmaciști **Ferd. Jehelius**, **Victor Roth** și en gros la **D. Eremias Nepoși**.

